

Zákon roku 2021 – příloha (nominace, komentáře, složení Nominační rady)

Nominace

Předvídatelnost práva – zveřejňování rozsudků nižších soudů (část novely zákona o soudech a soudcích)	
Předpis	Zákon č. 218/2021, kterým se mění zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
Autor	Pozměňovací návrhy poslanců Taťány Malé a Jakuba Michálka
Zdůvodnění	I business potřebuje předvídatelnost práva, soudní rozhodnutí by se od sebe neměla zásadně lišit. Anonymizovaná rozhodnutí okresních, krajských i vrchních soudů budou nově zveřejňována ve veřejně přístupné on-line databázi. Toto podpoří sjednocování soudního rozhodování.

Rekodifikace stavebního práva (nový stavební zákon)	
Předpis	Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon
Autor	Ministerstvo pro místní rozvoj
Zdůvodnění	Jeden úřad–jedno řízení–jedno razítko. Nová komplexní úprava má zásadně zjednodušit a urychlit povolování staveb. Reaguje na dlouhodobé volání po nápravě neutěšeného stavu podvazujícího konkurenceschopnost ČR a zajišťování bytových potřeb. Pro dosažení sledovaného cíle bude ještě třeba provést dílčí úpravy, například zajistit zapojení obcí. zásadně lišit. Anonymizovaná rozhodnutí okresních, krajských i vrchních soudů budou nově zveřejňována ve veřejně přístupné on-line databázi. Toto podpoří sjednocování soudního rozhodování.

Katalog udržitelných ekonomických činností (technická kritéria udržitelnosti)	
Předpis	Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/2139 ze dne 4. června 2021, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852, pokud jde o stanovení technických screeningových kritérií pro určení toho, za jakých podmínek se hospodářská činnost kvalifikuje jako významně přispívající ke zmírňování změny klimatu nebo k přizpůsobování se změně klimatu, a toho, zda tato hospodářská činnost významně nepoškozuje některý z dalších environmentálních cílů
Autor	Evropská komise
Zdůvodnění	Taxonomie vnáší transparentnost do posuzování, které hospodářské činnosti jsou na základě aktuálních vědeckých poznatků udržitelné, v tomto případě z hlediska zmírňování

	změny podnebí a adaptace na ni. Vytváří tak cenný nástroj zabraňující nepodloženým „zeleným“ tvrzením a usnadňující firmám řídit klimatická rizika a přesměrovávat finance od neudržitelných do skutečně udržitelných projektů.
--	---

Digitalizace notářské činnosti (novela notářského řádu)	
Předpis	Zákon č. 300/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
Autor	Skupina 23 poslanců zastoupená Monikou Červíčkovou
Zdůvodnění	Notářské zápisy třeba o valných hromadách sepsané prostřednictvím videokonferencí, zakládání s.r.o. online, usnadnění získávání apostil, ověřování elektronických podpisů, webový portál umožňující okamžitě se spojit s jakýmkoli disponibilním notářem. Žadoucí elektronizace další agendy usnadňující podnikání.

Milostivé léto (část novely exekučního řádu)	
Předpis	Zákon č. 286/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (konkrétně část druhá čl. IV bod 25 tohoto zákona)
Autor	Pozměňovací návrh poslance Marka Výborného
Zdůvodnění	Osoby, které uvízly v dluhové pasti, mohly v tříměsíčním období uhradit své dluhy vůči státu bez úroků z prodlení a jiného příslušenství. Dluhy se mají platit a stát nesmí zasahovat do soukromých závazků. Přesto se jedná o inspirativní počin pragmaticky řešící společenský problém, z něhož mají prospěch i zaměstnavatelé a věřitelé a k němuž se přidala i řada soukromých firem.

Komentáře členů nominační rady:

Štěpán Holub, partner advokátní kanceláře Holubová advokáti:

Komentář ke zveřejňování rozsudků:

„Tento krátký paragraf může způsobit revoluci v pozitivním slova smyslu. Zveřejňování všech rozsudků v jedné přehledné databázi je předpokladem pro předvídatelnost a sjednocování práva.“

Komentář k digitalizaci:

„Každý další příspěvek k elektronizaci je samozřejmě krok správným směrem. Zákonodárce ale přitom nesmí zapomenout na zachování práva občanů komunikovat vedle toho i tradičním způsobem "offline", tedy poštou nebo osobně.“

František Chaloupecký, Viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR

„Nový stavební zákon by měl být z našeho pohledu velkým posunem vpřed, a přestože i my k němu měli některé výhrady, podporovali jsme jeho přijetí. Jeho nominaci rozumíme jako ocenění důležitosti a potřeby zásadní a komplexní změny komplikovaných povolovacích procesů. Jde vlastně i o vyjádření podpory těmto nutným změnám.“

„Kromě nezávislosti, sjednocení a transparentnosti rozhodování stavebních úřadů nový stavební zákon přináší další velká pozitiva – ať už jde o snížení počtu dotčených orgánů státní správy (DOSS), digitalizaci, jednotné řízení a integraci postupů nebo o koncentraci námitek, zavedení apelačního principu apod. Cílem je celková efektivita, transparentnost a zrychlení povolovacích řízení – jakákoliv další úprava musí tyto principy dodržet.“

Monika Čírtková, AK JUDr. Monika Čírtková

„Přínos milostivého léta spatřuji především v tom, že alespoň dílčím způsobem řeší dlouhodobý a palčivý společenský problém, totiž velké množství lidí v tzv. dluhové pasti. Poměrně vysoké procento občanů žijících pod neustálým tlakem exekučních řízení neprospívá společnosti jako celku; tito lidé často přežívají v šedé zóně ekonomiky, nejsou motivováni hledat standardní zaměstnání s oficiálním, zdaněným příjmem ani dosahovat vyšších výdělků. Návrat alespoň části dlužníků do legální ekonomiky je žádoucí. Uleví se také zaměstnavatelům, které zatěžuje agenda spojená se srážkami z mezd. Z toho, že se k milostivému létu připojily dobrovolně i soukromé subjekty, lze usuzovat, že určitý přínos představuje i pro věřitele. Věřitelé se mohou například zbavit administrativní zátěže spojené s vymáháním letitých pohledávek, navíc z podmínek milostivého léta plyne nutnost zaplacení jistiny dluhu, která často zůstávala nedobytná.“

V novele spatřuji příležitost přistoupit k řešení vážného problému jiným způsobem než dosud. Určitě mají pravdu odpůrci tohoto řešení, kteří poukazují na to, že dlužníci se do svých problémů obvykle dostali sami, že nesou za své hospodaření odpovědnost, a prominutí části dluhů je vlastně zvýhodňuje oproti těm, kdo hradí své závazky řádně a včas. Tento argument nelze zpochybnit. Ale velký počet dlužníků v pasti exekucí dopadá negativně na celou společnost; pouhé konstatování jejich odpovědnosti nic neřeší a ničemu nepomůže. Právě proto zde máme institut „odpuštění“, který se v různých podobách promítá i do jiných oblastí práva, například jako amnestie do práva trestního. Přijetím milostivého léta stát prokázal určitou odvahu postavit se k problému dluhových pastí jinak než dosud a jít příkladem. Dobrovolné zapojení soukromých subjektů je signálem, že novela je přijímána pozitivně i na straně některých věřitelů. Se zájmem budu očekávat její vyhodnocení.“

Členové nominační rady:

Mgr. Tomáš Babáček LL.M	Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář
Kamil Blažek	Legislativní rada malých a středních podniků
JUDr. Marie Břejchová, LL.M	Unie podnikových právníků ČR, z.s., právník PRE, a.s.
Miroslav Chochola	Epravo.cz
JUDr. Monika Čírtková	AK JUDr. Monika Čírtková
Mgr. Martin Drtina	Šéfredaktor, Právní rádce HN
Ing. Radek Hacaperka	APPLiA CZ – Sdružení výrobců spotřebičů
Filip Hanzlík	Česká bankovní asociace
Ondřej Hergesell	Týdeník EURO
Mgr. Štěpán Holub	Holubová advokáti s.r.o.
Mgr. Peter Hrbík	Česko-německá obchodní a průmyslová komora
Ing. František Chaloupecký	Svaz průmyslu a dopravy ČR
Mgr. Jan Januš	Lawyers & Business
Mgr. Veronika Ježková	Pro bono aliance, vedoucí týmu AdvoCats for Women
Mgr. Pavel Jiříček	Transparency International – Česká republika, o.p.s.
Ing. Soňa Jonášová	Institut Cirkulární Ekonomiky
Mgr. Olga Kaizar	Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář
Mgr. František Korbel, Ph.D	Havel & Partners, VŠ učitel na PrF UK, člen Legislativní rady vlády
Jaroslav Kramer	Info.cz
Ing. Radka Mašková, FCCA, MBA	Deloitte Advisory s.r.o.
Ladislav Minčíč	Hospodářská komora ČR
Mgr. Ivona Mottlová	Svaz měst a obcí ČR
Václav Nekvapil	British Chamber of Commerce Czech Republic
Mgr. Robert Němec, LL.M.	Česká advokátní komora
Ing. Jiří Nesrovnal	Komora daňových poradců ČR
Ing. Mgr. Tereza Petrášová	Deloitte Advisory s.r.o.
JUDr. Barbara Pořízková	Nejvyšší správní soud
Ing. Tomáš Prouza, MBA	Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR
JUDr. Hana Rýdlová	Bulletin advokacie
JUDr. et PhDr. Karel Šimka, LL.M., PhD	Nejvyšší správní soud
Julian Toth	International Sustainable Finance Centre (ISFC)
JUDr. Irena Trunečková	The Czech institute of Directors
Ing. Alžběta Vejvodová	Zástupkyně šéfredaktora, Ekonom